

## Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 19, 2023

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

### INHOUDSOPGAVE

#### Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1378](#) 06-10-2023

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1381](#) 06-10-2023

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1392](#) 06-10-2023

#### Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2023:8171](#) 28-09-2023

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2023:2975](#) 19-09-2023

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:2203](#) 29-08-2023

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:2185](#) 22-08-2023

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:2183](#) 22-08-2023

#### Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:8519](#) 13-09-2023

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:3790](#) 30-08-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:8276](#) 25-08-2023

## RECHTSPRAAK

***Artikel 81 lid 1 RO. Nationaliteitsrecht. Vervolg op prejudiciële procedure HR 25 februari 2022, ECLI:NL:HR:2022:332 over uitleg van ‘geboorteakte’ in artikel 1:209 BW. Verzoek tot vaststelling Nederlanderschap (art. 17 RWN). Nietigheid dubbele erkenning, artikel 330 BWNA (oud). Toetsing aan evenredigheidsbeginsel, gelijkheidsbeginsel en vertrouwensbeginsel? Rechtszekerheid en rechtsonzekerheid.***

### **Feiten en omstandigheden**

Deze zaak betreft een vervolgbaak na een prejudiciële procedure waarin de Hoge Raad antwoord gaf op vragen van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De Hoge Raad oordeelde in die zaak over de term ‘geboorteakte’ in de zinsnede ‘afstamming volgens zijn geboorteakte’ in artikel 1:209 BW. De Hoge Raad oordeelde in die zaak dat het in het geval een kind in het buitenland is geboren en erkend het begrip ‘afstamming’ ziet op de oorspronkelijke geboorteakte die zich in het buitenland bevindt.

In deze vervolgbaak is de vraag of de Nederlandse nationaliteit van het kind kan worden erkend. De verzoekster in deze zaak is erkend door een man met de Amerikaanse nationaliteit in de Dominicaanse republiek, in 1975. Daarna is verzoekster, in 1983, erkend op Sint Eustatius door een man met de Nederlandse nationaliteit. Hoewel deze erkenning nietig was, is de erkenning wel ingeschreven.

Sinds 1 april 2001 is in artikel 1:204 lid 1 van het voor Nederland geldende BW bepaald dat een erkenning nietig is indien zij is gedaan terwijl het kind al twee ouders heeft. Verzoekster heeft verzocht om de vaststelling van haar Nederlandse nationaliteit, maar aangezien de erkenning nietig was, omdat zij al een juridisch vader had ten tijde van de erkenning door de Nederlandse vader, is dit verzoek afgewezen.

### **Gronden**

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat de erkenning van een kind nietig is wanneer dat kind al een vader heeft. Ook wordt geklaagd dat het hof ten onrechte niet heeft getoetst aan het evenredigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

### **Beoordeling**

De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep. Op basis van artikel 81 RO ontbreekt de inhoudelijke motivering.

De advocaat-generaal (A-G) zet in deze zaak (ECLI:NL:PHR:2023:634) uiteen dat er twee verschillende argumenten worden aangedragen. In de eerste plaats stelt verzoekster dat uit de ten tijde van de tweede erkenning geldende wetgeving niet zonder meer volgt dat erkenning door een Nederlander als juridische vader van een minderjarig kind dat in het buitenland al was erkend door de biologische vader met een andere nationaliteit, nietig, niet rechtsgeldig en zonder rechtsgevolg was (en is).

De A-G overweegt ten aanzien van dat punt dat hoewel de toen geldende wet niet expliciet de nietigheid bepaalt van een dergelijke tweede erkenning, dat uit het afstammingsrecht indirect volgt dat een kind niet twee juridische vaders kan hebben. Daarbij verwijst de A-G ook naar de jurisprudentie van het EHRM in de zaak *Kroon/Nederland*. Daarnaast is inmiddels in de wet opgenomen dat de erkenning van een kind die al twee juridische ouders heeft, nietig is. Dat deze wet niet op de BES-eilanden geldt heeft te maken met het feit dat adoptie niet is opengesteld door paren van gelijk geslacht.

In het tweede onderdeel doet verzoekster een beroep op het evenredigheidsbeginsel, gelijkheidsbeginsel c.q. vertrouwensbeginsel. De A-G concludeert dat verzoekster 'in een nationaliteitsrechtelijke nachtmerrie' terecht is gekomen, omdat ze 34 jaar geregistreerd stond als Nederlandse. In die periode werd aan haar ook onder meer meermaals een Nederlands paspoort verstrekt. De A-G concludeert echter dat er geen strijd is met het evenredigheidsbeginsel, gelijkheidsbeginsel c.q. vertrouwensbeginsel. Verzoekster heeft de Nederlandse nationaliteit niet verkregen, en daarom is het arrest *Tjebbes* van het Hof van Justitie EU en de bijbehorende evenredigheidstoets niet van toepassing.

De A-G concludeert dat het cassatieberoep moet worden verworpen.

### **Conclusie**

De Hoge Raad verwerpt het beroep zonder nadere motivering.

**Instantie:** Hoge Raad

**Datum uitspraak:** 06-10-2023

**ECLI:** ECLI:NL:HR:2023:1392

**Zaaknummer:** 22/04277

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Volgens het hof is geen sprake van gegronde redenen die zich verzetten tegen het volgen van de uitdrukkelijk uitgesproken voorkeur van de man voor de persoon van de bewindvoerder.***

### **Feiten en omstandigheden**

De man lijdt aan de ziekte van Alzheimer. Hij kent zijn partner 27 jaar. Ze zijn in het verleden een half jaar uit elkaar geweest. De man heeft bij de notaris een levenstestament opgesteld waarin hij zijn partner als algemeen gevolmachtigde heeft aangewezen. De notaris wist van de diagnose Alzheimer en heeft geoordeeld dat de man zijn belangen kon waarnemen. De man heeft in het levenstestament aangegeven dat als zijn vermogen onder bewind wordt gesteld, hij wenst dat zijn partner tot bewindvoerder wordt benoemd.

### **Grieven**

De dochter betoogt dat de bewindvoerder onterecht is benoemd omdat er gegronde redenen zijn die zich verzetten tegen het volgen van de uitdrukkelijke voorkeur van de rechthebbende. De bewindvoerder zou grote uitgaven hebben gedaan vanaf de bankrekening van de man. Bovendien zou een tweede hypotheek zijn afgesloten en is het aldus geleende geld overgemaakt op de bankrekening van de man. Volgens de dochter bestaat het risico dat de volledige waarde van de woning van de man verhypotheeft. Ze verzoekt het hof te beslissen dat Stichting Schuldvrij tot bewindvoerder wordt benoemd.

De bewindvoerder heeft de indruk dat de dochter moeite heeft met haar relatie met de man. Ze is daarbij van mening dat zij haar werk naar behoren uitvoert. De door de dochter genoemde grote uitgaven zijn in overleg met de man gedaan en de kantonrechter heeft de ingediende rekening en verantwoording goedgekeurd. Voor de man zal het bovendien steeds moeilijker zijn om te communiceren. In tegenstelling tot een professionele bewindvoerder kan zij de wens van de man op een passende manier meenemen.

Volgens de man spreekt hij zijn dochter weinig en heeft hij al lange tijd een relatie met zijn partner. Hij heeft nog altijd de wens dat zijn partner tot bewindvoerder wordt benoemd als een bewind noodzakelijk is. De man weet bovendien precies wat wordt uitgegeven omdat hij

dit elke dag in zijn agenda opschrijft.

### **Beoordeling en motivering**

Volgens het hof gaat het geschil in hoger beroep enkel om de persoon van de bewindvoerder, niet om de instelling van het bewind zelf. Het hof betoogt dat geen sprake is van gegronde redenen die zich verzetten tegen de benoeming van de partner tot bewindvoerder (art. 1:435 lid 3 BW). De partner heeft ter zitting een plausibele uitleg gegeven bij diverse uitgaven. Deze uitleg is ook door de man beaamd. Voldoende aannemelijk is dat enkele bedragen zijn overgemaakt voor een gezamenlijke vakantie of ten behoeve van de man. Daarbij is de hypothecaire lening mede benut om een (terug)betaling aan de dochter te financieren. Het hof overweegt bovendien dat de regeling van het bewind voldoende waarborgen biedt voor toezicht op het financiële beheer. De bewindvoerder moet immers jaarlijks rekening en verantwoording afleggen aan de kantonrechter en voor ingrijpende beslissingen toestemming vragen aan de kantonrechter.

### **Conclusie**

Het hof wijst het verzoek van de dochter af en bekrachtigt de besteden beschikking.

---

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 22-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2023:2183

**Zaaknummer:** 200.320.818/01

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Artikel 81 lid 1 RO. Bevel aan ouder tot terugverhuizing op grond van artikel 1:253a BW. Strijd met artikel 2 Vierde Protocol EVRM? Vervolg op HR 15 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1513.***

#### **Feiten en omstandigheden**

Partijen zijn de ouders van het kind, geboren in 2018. In april 2019 zijn de moeder en het kind geëmigreerd en zij wonen nu in Israël. De rechtbank heeft bij beschikking van 15 augustus 2019, op verzoek van de vader, bepaald dat het gezag over het kind aan beide ouders gezamenlijk toekomt en dat de moeder voor 1 september 2019 moet terugverhuizen naar Nederland onder oplegging van een dwangsom. Verder heeft de rechtbank een zorgregeling en een informatieregeling vastgesteld, beide ook op straffe van verbeurte van een dwangsom van maximaal € 40.000. De moeder heeft hoger beroep ingesteld. Het hof heeft de beschikking van de rechtbank vernietigd wat betreft het bevel tot terugverhuizen. De vader heeft tegen deze beschikking beroep in cassatie ingesteld. De Hoge Raad heeft bij beschikking van 15 oktober 2021 overwogen dat in het geval van gezamenlijk gezag de rechter op grond van artikel 1:253a BW de mogelijkheid heeft om de ouder bij wie het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft, te verbieden op grote afstand van de andere ouder te gaan wonen, of de andere ouder te gelasten om terug te verhuizen, of zich te vestigen op zodanige afstand van de andere ouder dat omgang tussen het kind en die ouder kan plaatsvinden. Voorts heeft de Hoge Raad overwogen dat hoewel de moeder ten tijde van haar verhuizing alleen met het gezag was belast en dus in beginsel vrij was in de keuze van de woonplaats van haar en het kind, de vader ten tijde van de beslissing van het hof inmiddels gezamenlijk met de moeder met het gezag was belast en dat het hof heeft miskend dat artikel 1:253a BW ten tijde van zijn beslissing dus een grondslag bood om de moeder te gelasten terug te verhuizen. De Hoge Raad heeft de beschikking van het hof vernietigd en het geding verwezen naar een ander hof ter verdere behandeling en beslissing. Het verwijzingshof heeft bij beschikking van 15 september 2022 de beschikking van de rechtbank vernietigd voor zover deze de datum van terugverhuizen en de daaraan verbonden dwangsom betreft, de moeder bevolen uiterlijk voor 15 december 2022 met het kind terug te verhuizen naar Nederland en bepaald dat zij met ingang van 15 december 2022 een dwangsom verbeurt van € 500 voor elke dag dat zij vanaf 15 december 2022 en na betekening

van de beschikking niet voldoet aan de veroordeling om met het kind terug te verhuizen. Voor het overige heeft het hof de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. De moeder heeft cassatieberoep ingesteld tegen deze beschikking.

### **Parket bij de Hoge Raad (ECLI:NL:PHR:2023:748)**

#### *Bespreking van het cassatiemiddel*

Onderdeel 1 klaagt dat het hof ten onrechte ongemotiveerd het verzoek van de moeder heeft gepasseerd tot het doen van nader onderzoek of er reden is terug te verhuizen naar Nederland.

De advocaat-generaal (A-G) merkt op dat, gelet op wat er in de spreekantekeningen van de advocaat van de moeder staat, in het bijzonder de woorden ‘dan zal op een of andere manier eerst nader onderzoek moeten plaatsvinden’, het niet onbegrijpelijk is dat het hof de stellingen van de moeder niet heeft opgevat als een verzoek in de zin van artikel 810a lid 1 Rv. Haar stellingen bieden geen aanknopingspunten voor een (gemotiveerd en voldoende concreet) verzoek om een rapport van een niet door de rechter benoemde deskundige over te leggen, zodat het onderdeel hierop afstuit.

Onderdeel 2 klaagt dat het hof artikel 2 Vierde Protocol bij het EVRM zou hebben miskend door ook de moeder te bevelen terug te verhuizen naar Nederland. Zij had geklaagd dat het door de rechtbank gegeven bevel tot terugverhuizing in strijd was met artikel 2 Vierde Protocol bij het EVRM. Het hof had gemotiveerd moeten reageren op deze grief die essentieel was, omdat daaruit een ander oordeel over (de reikwijdte van) het bevel tot terugverhuizing kon voortvloeien, althans is het oordeel onbegrijpelijk indien het hof van mening zou zijn dat voornoemde rechten van de moeder beperkt konden worden.

Artikel 2 Vierde Protocol bij het EVRM luidt, voor zover van belang, als volgt:

- ‘1. Een ieder die wettig op het grondgebied van een Staat verblijft, heeft binnen dat grondgebied het recht zich vrijelijk te verplaatsen en er vrijelijk zijn verblijfplaats te kiezen.
2. Een ieder heeft het recht welk land ook, met inbegrip van het eigen land, te verlaten.
3. De uitoefening van deze rechten mag aan geen andere beperkingen worden gebonden dan die die bij de wet zijn voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale veiligheid of van de openbare veiligheid, voor de handhaving van de openbare orde, voor de voorkoming van strafbare feiten, voor de bescherming van de gezondheid of van de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.’

De moeder heeft haar stelling, dat het terugverhuisbevel in strijd is met artikel 2 Vierde Protocol bij het EVRM, niet onderbouwd. Er is eenvoudigweg volstaan met het noemen van de verdragsbepaling. Zij had ten minste moeten aanvoeren waarom de inbreuk (beperking) niet gerechtvaardigd is. Eerst dan zou voldoende zijn gesteld om een beroep op artikel 2 Vierde Protocol bij het EVRM te kunnen doen en zou de vader hebben geweten waartegen hij zich heeft te verweren. Zo heeft de moeder onder meer niet gesteld dat de beperking niet bij wet is voorzien en dat de beperking niet in een democratische samenleving noodzakelijk is voor de bescherming van de rechten en vrijheden van de vader (of het kind). Het partijdebat heeft zich hierop dan ook niet toegespitst in hoger beroep. Het hof is niet gehouden om in te gaan op onvoldoende onderbouwde stellingen, zodat het niet onbegrijpelijk is dat het hof hieraan verder geen aandacht heeft besteed. De klacht faalt daarom. Ten overvloede merkt de A-G op dat indien het gegeven bevel zou worden beschouwd als een beperking van de vrijheid van verplaatsing, deze wel degelijk steun vindt in de wet, te weten in artikel 1:253a BW, en door het hof in een democratische samenleving noodzakelijk kon worden geacht ter bescherming van de rechten van anderen, te weten met name het recht van de vader op omgang met zijn kind. Het hof heeft in ieder geval een belangenafweging gemaakt in het kader van artikel 1:253a BW.

Onderdeel 3 klaagt dat het hof heeft miskend dat artikel 1:253a BW geen wettelijke grondslag vormt voor een bevel tot terugverhuizing, althans niet voor zover dit bevel ook betrekking heeft op de moeder. Het onderdeel vervolgt dat de in artikel 2 lid 1 en 2 Vierde Protocol bij het EVRM genoemde rechten volgens lid 3 bovendien alleen mogen worden beperkt indien bij wet voorzien en noodzakelijk in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Hetzelfde geldt op grond van artikel 12 IVBPR. Artikel 1:253a BW biedt geen (voldoende voorzienbare) wettelijke grondslag voor inmenging op het recht van vrije verplaatsing, keuze van woonplaats en om het land te verlaten, zoals een bevel tot terugverhuizing aan de moeder. Daarnaast valt volgens het onderdeel niet, althans niet zonder verdere motivering die ontbreekt, in te zien dat deze beperking van de rechten van de moeder om zich vrijelijk te verplaatsen, vrijelijk haar woonplaats te kiezen en het land te verlaten (dus: het bevel tot terugverhuizing), noodzakelijk is in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Het onderdeel miskent dat artikel 1:253a BW wel een wettelijke grondslag vormt voor een bevel tot terugverhuizing van de moeder. Dit heeft de Hoge Raad namelijk geoordeeld in zijn eerdere beschikking in deze zaak.

Onderdeel 4 betoogt dat in het kader van het voorgaande de overweging van het hof niet in stand kan blijven dat ook in het geval dat de vader eenhoofdig gezag over het kind zou gaan uitoefenen hij belang heeft bij een bevel om terug te verhuizen. Het hof motiveert immers niet waarom de vader er belang bij heeft dat dan ook de moeder terugverhuist, althans waarom de

rechten van de moeder om zich vrijelijk te verplaatsen, vrijelijk haar verblijfplaats te kiezen en het land te verlaten om deze reden kunnen worden beperkt, aldus het onderdeel.

Voor zover het onderdeel voortbouwt op voorgaande onderdelen, deelt het onderdeel het lot daarvan. Voor het overige geldt dat het onderdeel niet aanvoert waarom de vader in dat geval geen belang zou kunnen hebben bij een dergelijk bevel (en waarom het oordeel van het hof dus onbegrijpelijk zou zijn), zodat de klacht reeds daarom faalt. Voorts heeft de moeder aangevoerd dat de vader geen belang meer zou hebben bij zijn verzoek om een bevel tot terugverhuizen wanneer hij met eenhoofdig gezag over het kind wordt belast. De vader heeft aangevoerd dat – ook in het geval dat het hof zou beslissen dat hij belast wordt met eenhoofdig gezag – hij belang heeft bij een bevel om terug te verhuizen met machtiging aan hem om dit bevel met behulp van de sterke arm ten uitvoer te leggen; voor de autoriteiten in het buitenland moet dit namelijk duidelijk zijn, aldus de vader. Het hof heeft vervolgens overwogen dat het van oordeel is dat ook in het geval de vader eenhoofdig gezag over het kind zou uitoefenen, hij belang heeft bij een bevel om terug te verhuizen. Daarmee heeft het hof kennelijk de stelling van de moeder verworpen, zodat de klacht ook om die reden faalt. Bovendien volgt uit de beschikking van de Hoge Raad in deze zaak dat als ten tijde van de te nemen beslissing over een bevel tot terugverhuizing de ouders gezamenlijk zijn belast met het gezag – wat in dit geval zo is – artikel 1:253a BW ten tijde van een dergelijke beslissing een grondslag biedt voor een bevel tot terugverhuizing. Het hof heeft artikel 1:253a BW ook toegepast. Het onderdeel faalt dus.

Onderdeel 5 bouwt voort op voorgaande onderdelen en deelt het lot daarvan.

Onderdeel 6 klaagt dat het hof is uitgegaan van een onjuiste rechtsopvatting door de moeder een ongelimiteerde dwangsom op te leggen van € 500 per dag. De rechter moet zich op grond van artikel 23 en 24 Rv aan de grenzen van de rechtsstrijd houden en niet meer toewijzen dan verzocht. De rechtbank heeft de door de moeder te verbeuren dwangsommen op maximaal € 40.000 bepaald. Het onderdeel betoogt dat de vader het verwijzingshof alleen heeft verzocht om ‘de maximalisering van dwangsommen te verhogen’. Ook zijn verzoek tot ambtshalve beslissing ging uit van een maximering van de dwangsom. De moeder is daarvan ook in haar verweer uitgegaan, althans zij mocht gelet op de stellingen van de vader ervan uitgaan dat het hof een maximum zou opleggen. Gelet hierop was het hof niet bevoegd om buiten de rechtsstrijd ambtshalve een ongelimiteerde dwangsom op te leggen, aldus het onderdeel.

Het onderdeel gaat uit van een onjuiste lezing van de bestreden beschikking en faalt reeds daarom. Het hof heeft overwogen dat de datum waarop de terugverhuizing uiterlijk gerealiseerd moet zijn en de daarbij behorende ingangsdatum van de opgelegde dwangsom moeten worden gewijzigd (15 december 2022 in plaats van 1 september 2019), alsmede de

hoogte van het bedrag van de dwangsom (€ 500 in plaats van € 250). Uit het dictum van de beschikking van het hof volgt dat het hof met de vernietiging van de beschikking van de rechtbank uitsluitend het oog heeft gehad op hetgeen in die beschikking is opgenomen over de uiterste datum van terugverhuizing, de hoogte van de dwangsom en de ingangsdatum van de dwangsom. Voor het overige heeft het hof de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. Hieruit volgt dat de vernietiging geen betrekking heeft op hetgeen de rechtbank heeft beslist ten aanzien van de maximering van de dwangsommen. Dat de vader het hof heeft verzocht 'de maximering van de dwangsommen te verhogen', doet aan het voorgaande niet af.

#### *Conclusie*

De conclusie van de A-G strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

#### **Beoordeling en motivering**

De klachten kunnen niet leiden tot vernietiging van die beschikking. De Hoge Raad motiveert dit oordeel niet met een beroep op artikel 81 lid 1 RO.

#### **Conclusie**

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

---

**Instantie:** Hoge Raad

**Datum uitspraak:** 06-10-2023

**ECLI:** ECLI:NL:HR:2023:1381

**Zaaknummer:** 22/04697

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Peildatum waardering. Mocht het hof op grond van de redelijkheid en billijkheid uitgaan van de datum van ontbinding van de huwelijksgemeenschap in plaats van de datum van de verdeling?***

#### **Feiten en omstandigheden**

Partijen waren getrouwd in gemeenschap van goederen. Het huwelijk is ontbonden en tot de huwelijksgemeenschap behoorden onder andere de aandelen van een holding waarvan de man dga is. Zowel de rechtbank als het hof hebben op grond van de redelijkheid en billijkheid als peildatum voor de waardering van deze aandelen de datum van ontbinding van de huwelijksgemeenschap gehanteerd.

#### **Cassatiemiddel**

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof omtrent de peildatum voor de waardering van de aandelen in de holding.

#### **Parket bij de Hoge Raad (ECLI:NL:PHR:2023:759)**

De advocaat-generaal (A-G) overweegt dat de door het hof toegepaste maatstaf de juiste is. De hoofdregel is dat als peildatum voor de waardering van de tot de huwelijksgoederengemeenschap behorende goederen de datum van verdeling wordt genomen, van welke hoofdregel – onder meer – op grond van de redelijkheid en billijkheid kan worden afgeweken. De vraag die resteert is of het oordeel van het hof dat in dit geval de redelijkheid en billijkheid meebrengen dat dient te worden afgeweken van deze hoofdregel juist is en voldoende en begrijpelijk gemotiveerd. De beantwoording van deze vraag is afhankelijk van de omstandigheden van het geval en heeft dus in hoge mate een feitelijk karakter. De motivering van een dergelijke beslissing kan in cassatie slechts op toereikendheid en begrijpelijkheid worden getoetst. De motivering van het hof (in navolging van die van de rechtbank) rust op de gedachte dat de aard van de onderneming (beheren vermogen) en de omstandigheid dat de man de onderneming na ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap geheel zelfstandig heeft gedreven zonder de vrouw daarbij als mede-aandeelhoudster te betrekken met zich meebrengen dat de ondernemingsrisico's in

positieve en negatieve zin voor hem blijven. De aard van de onderneming brengt in dit geval immers met zich dat toekomstige winsten of verliezen een directe relatie hebben met de persoonlijke inspanningen van de man.

Verder overweegt de A-G dat het cassatiemiddel er ten onrechte van uitgaat dat het oordeel van het hof alleen steunt op de argumenten i) dat waardewijzigingen het gevolg zijn van het uitsluitend door de man gevoerde beleid en zijn arbeidsinzet, nu de man feitelijk de onderneming heeft gevoerd en ii) dat de aandelen aan de man worden toegedeeld. Het hof heeft echter het oordeel van de rechtbank overgenomen waardoor het hof ook heeft geoordeeld dat de redelijkheid en billijkheid met zich brengen dat de man als de (enige) bestuurder van de holding na ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap rekening had moeten houden met de gerechtvaardigde belangen van de vrouw in het kader van artikel 3:170 BW, hetgeen hij heeft nagelaten.

### **Conclusie advocaat generaal**

De conclusie strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

### **Hoge Raad**

De Hoge Raad doet de zaak af op artikel 81 RO.

### **Conclusie Hoge Raad**

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

---

**Instantie:** Hoge Raad

**Datum uitspraak:** 06-10-2023

**ECLI:** ECLI:NL:HR:2023:1378

**Zaaknummer:** 22/03702

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Opvolgend curator heeft aanspraak op vergoeding aanvangswerkzaamheden.***

Het hof heeft op dezelfde datum in diezelfde zin geoordeeld over mentorschap (ECLI:NL:GHARL:2023:8170) en over bewindvoering (ECLI:NL:GHARL:2023:8164).

#### **Feiten en omstandigheden**

Verzoekster is opvolgend curator. De vorige curator is op eigen verzoek ontslagen. De kantonrechter heeft bepaald dat de opvolgend curator geen kosten in rekening mag brengen voor aanvangswerkzaamheden. Hiertegen is verzoekster in beroep gekomen.

#### **Beoordeling en motivering**

In artikel 1:386 lid 1 BW is bepaald dat de beloning van curatoren wordt vastgesteld bij ministeriële regeling. Thans geldt de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 4 november 2014, nr. 577811. Op grond van artikel 2 lid 1 Regeling stelt de kantonrechter die de curator (art. 1:383 lid 7 BW) benoemt diens beloning vast. In voorkomende gevallen kan een beloning voor aanvangswerkzaamheden worden toegekend.

De Hoge Raad oordeelde op 23 juni 2023 (ECLI:NL:HR:2023:964) over de beloning van aanvangswerkzaamheden van bewindvoerders. De Hoge Raad stelde vast dat de Regeling tot doel heeft om rechtsverscheidenheid in de beloning terug te dringen, de regeldruk te verlichten en bewindvoerders adequaat te belonen, middels een forfaitair systeem (onder verwijzing naar Toelichting, *Stcrt.* 10 november 2014, nr. 32149, p. 6).

Op basis hiervan concludeerde de Hoge Raad dat ook een opvolgende bewindvoerder recht heeft op een adequate beloning voor aanvangswerkzaamheden die hij moet verrichten, dat bij de toekenning van de beloning en de bepaling van de hoogte daarvan rechtsverscheidenheid moet worden voorkomen, en een forfaitair systeem voorziet in het verminderen van regeldruk en leidt tot een gemiddeld genomen adequate beloning. Mede gezien het feit dat de wetgever geen onderscheid heeft gemaakt tussen de aanvangswerkzaamheden aan het begin van een

bewind en die van een opvolgende bewindvoerder tijdens dat bewind, strookt volgens de Hoge Raad dat ook de eerste werkzaamheden van een opvolgende bewindvoerder vallen onder de reikwijdte van het begrip ‘aanvangswerkzaamheden’ in artikel 3 lid 5 onder a Regeling. Dit geldt ongeacht de reden van de opvolging van de voormalige bewindvoerder en ongeacht wie het ontslag heeft verzocht.

Het hof oordeelt dat deze uitspraak van de Hoge Raad ook geldt voor de aanvangsvergoeding voor curatoren. Gelet daarop heeft verzoekster als opvolgend curator aanspraak op een volledige vergoeding voor aanvangswerkzaamheden.

### **Conclusie**

Het hof bepaalt dat de opvolgend curator aanspraak kan maken op de beloning voor aanvangswerkzaamheden als bedoeld in artikel 5 onder a Regeling.

---

**Instantie:** Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

**Datum uitspraak:** 28-09-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHARL:2023:8171

**Zaaknummer:** 200.324.438

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Gezagsbeëindiging terwijl de raad en de GI van mening verschillen. Beoordeling in het licht van artikel 8 EVRM.***

#### **Feiten en omstandigheden**

De minderjarigen staan onder toezicht en zijn met een machtiging uit huis geplaatst. De gecertificeerde instelling (GI) heeft de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) verzocht een onderzoek in te stellen naar de noodzaak van een gezagsbeëindigende maatregel. De raad heeft het onderzoek uitgevoerd en geconcludeerd dat er geen gezagsbeëindigende maatregel nodig is. De GI heeft op grond van artikel 1:267 BW de raad verzocht het oordeel van de kinderrechter te vragen over de noodzaak van gezagsbeëindiging.

#### **Standpunten**

De raad is na onderzoek tot de conclusie gekomen dat de kinderen veel hebben meegemaakt in hun leven, maar dat zij het naar omstandigheden goed doen bij opa en oma. De kinderen hebben geen last van de beslissingen die er met betrekking tot het gezag moeten worden genomen. Zij zitten op een voor hen vertrouwde plek, waar zij de hulp krijgen die zij nodig hebben. De kinderen ervaren geen onduidelijkheid over hun opvoedperspectief. De raad meent daarom – mede in het licht van artikel 8 EVRM – dat er nog een lichter alternatief dan een gezagsbeëindiging mogelijk is om duidelijkheid te verschaffen over het toekomstperspectief van de kinderen, zoals mogelijk plaatsing in het vrijwillig kader op termijn.

De GI vindt dat een gezagsbeëindiging de meest passende maatregel is. Er is op dit moment geen contact tussen de moeder en de minderjarigen en het duurt soms lang voordat moeder toestemming geeft. De minderjarigen zien contactherstel ook niet zitten en willen graag dat het gezag beëindigd wordt.

De moeder stelt zich op het standpunt dat niet is voldaan aan de eisen die de wet aan het beëindigen van het gezag stelt. De kinderen wonen met haar uitdrukkelijke toestemming bij de grootouders en groeien daar op in een veilige, vertrouwde en stabiele omgeving. Zij worden dan ook niet in hun ontwikkeling bedreigd. De moeder is geenszins van plan om een wijziging

te brengen in hun verblijf bij de grootouders.

De grootouders staan achter het verzoek en zijn bereid de voogdij over de kinderen op zich te nemen. De moeder heeft al geruime tijd geen contact met de kinderen of de grootouders. Zij is voor de grootouders onbereikbaar. Van family life is dan ook geen sprake. De grootouders zijn verbaasd dat de moeder wel ter zitting is verschenen en stelt bereikbaar te zijn.

### **Beoordeling en motivering**

De rechtbank stelt vast dat de opvoedsituatie van de minderjarigen bij de moeder problematisch was. De kinderen werden in de thuissituatie bij de moeder dermate ernstig in hun ontwikkeling bedreigd, dat zij onder toezicht zijn gesteld en met een machtiging tot uithuisplaatsing zijn geplaatst bij de grootouders. De grootouders zijn voor de kinderen vertrouwde en betrouwbare opvoeders. De rechtbank acht het van belang, dat wanneer het perspectief van de kinderen is bepaald, dit perspectief ook komt vast te liggen en niet meer ter discussie kan worden gesteld. Aan de vereisten voor gezagsbeëindiging volgens artikel 1:266 lid 1 BW is daarmee voldaan.

De rechtbank toetst het verzoek ook aan artikel 8 EVRM. Als het doel met een lichtere maatregel kan worden bereikt, moet deze volgens jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens verkozen worden boven de zwaardere maatregel. Het handhaven van de ondertoezichtstelling en de machtiging uithuisplaatsing ziet de rechtbank anders dan de raad echter niet als een aanvaardbaar alternatief. Hetzelfde geldt voor een voortzetting van de plaatsing in het vrijwillig kader. Er is geen zicht op thuisplaatsing en een jaarlijkse verlenging levert mogelijk onrust op voor de minderjarigen. De rechtbank weegt ook mee dat de minderjarigen de uitdrukkelijke wens hebben dat het gezag van moeder wordt beëindigd. Onder deze omstandigheden is beëindiging van het gezag noodzakelijk.

### **Conclusie**

De rechtbank beëindigt het gezag van de moeder. Omdat het gezag hiermee komt te vervallen moet een voogd worden benoemd. Overeenkomstig de wens van grootouders worden zij belast met de voogdij over de minderjarigen.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Nederland

**Datum uitspraak:** 30-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBNNE:2023:3790

**Zaaknummer:** C/19/144542 / FA RK 23-1427

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Toetsing wettelijke vereisten voor een voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp.***

#### **Feiten en omstandigheden**

De moeder is belast met het gezag over de minderjarige. De minderjarige is onder toezicht gesteld en verblijft op grond van een machtiging in een gesloten jeugdhulpinstelling.

#### **Standpunten van de partijen**

De gecertificeerde instelling (GI) verzoekt een voorwaardelijke gesloten machtiging voor de duur van drie maanden. De GI ziet onvoldoende gronden voor een verdere verlenging van de gesloten machtiging. Er wordt nu een tweesporenbeleid gevolgd: thuisplaatsing met hulpverlening en aanmelding voor een open groep.

De moeder en stiefvader van de minderjarige maken zich nog wel zorgen aangezien de minderjarige zich de afgelopen periode niet altijd aan het hulpverleningsplan heeft gehouden. Zo is de minderjarige een aantal keer weggelopen uit de gesloten instelling.

De minderjarige kan instemmen met het verzoek. Hij geeft toe enkele 'uitglijders' te hebben gemaakt en hoopt op steun van iedereen om dit in de toekomst te voorkomen.

#### **Beoordeling en motivering**

De kinderrechter beoordeelt de noodzaak van een voorwaardelijke machtiging aan de hand van de vereisten in artikel 6.1.4 Jeugdwet. Volgens de kinderrechter zijn aan de voorwaarden voldaan. De minderjarige heeft een prille positieve ontwikkeling doorgemaakt. Het proces waar de minderjarige in zit gaat met vallen en opstaan, mede door zijn problematiek. Een voorwaardelijke machtiging kan dienen als stok achter de deur. Ook de gedragswetenschapper geeft in zijn instemmingsverklaring aan dat de voorwaardelijke machtiging de structuur en duidelijkheid biedt die de minderjarige nodig heeft.

#### **Conclusie**

De kinderrechter verleent de voorwaardelijke machtiging voor de duur van tien weken.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 25-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2023:8276

**Zaaknummer:** C/10/663827 / JE RK 23-1961

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Partijen zijn het niet eens over de omvang van de fourneerplicht en de verdeling van de gezamenlijke bankrekening. Het hof kan op basis van de overgelegde stukken niet vaststellen welke bedragen partijen daadwerkelijk hebben betaald en of er over en weer nog verrekening moet plaatsvinden.***

### **Feiten en omstandigheden**

Partijen zijn gescheiden en hadden in hun huwelijkse voorwaarden iedere gemeenschap van goederen uitgesloten. Uit het huwelijk zijn twee kinderen geboren.

### **Grievens**

De vrouw meent dat de man vanaf februari 2021 moet bijdragen in de kosten voor de hond. De man maakt bezwaar en heeft pas eind september 2022 een bedrag voor de hond betaald.

Daarnaast twisten partijen over de fourneerplicht en de verdeling van de gezamenlijke bankrekeningen. Partijen vinden beiden dat zij naar rato van hun netto besteedbaar inkomen moeten bijdragen aan de kosten van de huishouding en dat te veel of te weinig betaalde bijdragen aan deze kosten verrekend moeten worden met de saldi op gezamenlijke bankrekeningen. Hun grieven zijn gericht tegen de uitkomst die een dergelijke verrekening moet hebben. Het hof heeft in een (tussen)beschikking een stappenplan gemaakt aan de hand waarvan partijen de verrekening konden uitvoeren en waarover zij met elkaar in overleg tot een minnelijke regeling zouden kunnen komen. Partijen zijn niet in staat geweest tot een vergelijk te komen, hebben hun standpunten aan de hand van het stappenplan nader toegelicht en hebben het hof verzocht een beslissing te nemen over dit geschilpunt.

### **Beoordeling en motivering**

#### *Kosten voor de hond*

Het hof beslist dat de man met ingang van februari 2021 € 75 per maand aan de vrouw dient te betalen als bijdrage in de kosten van hond.

### *Fourneerplicht en verdeling gezamenlijke bankrekeningen*

Het hof heeft in de (tussen)beschikking het volgende stappenplan opgesteld:

Partijen dienen een overzicht maken van de totale uitgaven die onder de kosten van de huishouding vallen.

Partners dienen in de kosten bij te dragen naar rato van hun NBI.

Aan de hand van de werkelijke bijdragen die zij hebben geleverd, kunnen partijen berekenen of zij nog nader moeten bijdragen dan wel te veel hebben bijgedragen.

Aan de hand van die berekening dient tot slot een verrekening met de banksaldi plaats te vinden.

Het hof overweegt dat het niet mogelijk is om de vereiste stappen te kunnen zetten voor de bepaling van de omvang van de fourneerplicht en de verrekening van de gezamenlijke bankrekeningen. De verzoeken van partijen op dit punt zullen worden afgewezen. De gelden van partijen hebben zich zozeer vermengd, dat een sluitende reconstructie niet meer valt te maken. Omdat partijen aan de hand van het stappenplan opnieuw uitgebreid hebben gerekend en gedebatteerd, zal het hof voor zover mogelijk hierna een oordeel geven over de stappen die zij hebben gezet.

#### 1. Kosten van de huishouding

Het hof houdt in de berekening van de kosten van de huishouding geen rekening met afschrijvingskosten van de auto omdat het geen daadwerkelijke uitgaven zijn, maar een voorziening voor de vervanging van de auto. Ook met de kosten voor de aanschaf van huishoudelijke zaken en inboedelgoederen houdt het hof geen rekening omdat in dit geval de man onbetwist heeft gesteld dat geen sprake is van gemeenschappelijke inboedelgoederen. De goederen zijn namelijk aangeschaft na het uiteengaan van partijen en bij de echtscheiding buiten de verdeling gehouden. De door de vrouw gemaakte advocaatkosten zijn evenmin kosten van de huishouding. De kosten voor vakanties en de auto en camper vallen wel onder de kosten van de huishouding. Gesteld noch gebleken is dat deze kosten tijdens de relatie niet tot de kosten van de huishouding behoorden. Dat partijen apart vakantie hebben gevierd, maakt dit niet anders. De rechtsbijstandsverzekering wordt niet meegenomen omdat de vrouw hier geen nadere informatie over heeft. Een aantal kosten die de vrouw voor rekening van de man privé vindt komen (lidmaatschappen, huur opslagplaats, abonnementen, kosten voor tweede taxatie, uitgaven voor levensmiddelen en dagelijks levensonderhoud, giften en kosten hond) worden niet door het hof nagelopen omdat het bedrag waar het hof van uitgaat al hoger ligt dan het bedrag dat de man heeft aangevoerd.

## 2. NBI

Het hof heeft berekend welk percentage van de kosten van de huishouding de man en de vrouw voor hun rekening moeten nemen in de jaren 2019-2021 en het bedrag dat zij op basis hiervan moeten bijdragen.

## 3. Werkelijk betaalde kosten

De man heeft betoogd dat een deel van de kosten niet door partijen, maar door derden zijn betaald. De man wijst op betaalde kinderbijslag, kindgebonden budget, ontvangen pgb, hypotheekrenteterruggave, een extra terruggave van de Belastingdienst en creditbetalingen van diverse bedrijven. De vrouw stelt dat sprake is van dubbeltellingen wanneer de bijdragen van derden worden verrekend. Ook merkt zij op dat de bijdragen zijn gebruikt voor het betalen van gezamenlijke kosten. Wel heeft zij naar aanleiding van de opmerkingen van de man de door haar gemaakte kosten verlaagd. Het hof overweegt dat juist het feit dat de bijdragen zijn gebruikt voor het betalen van gezamenlijke kosten, meebrengt dat met deze bijdragen rekening moet worden gehouden. Als gevolg van deze bijdragen hebben partijen niet vanuit hun inkomen de kosten volledig hoeven te betalen. Waarom sprake zou zijn van dubbeltellingen, zoals de vrouw stelt, is zonder nadere toelichting, die ontbreekt, niet duidelijk.

Het hof kan op basis van de overgelegde stukken niet vaststellen welke bedragen partijen daadwerkelijk hebben betaald. Partijen hebben, ondanks hun uitgebreide berekeningen en overzichten, geen goed overzicht gegeven wie welk bedrag heeft betaald. Daarom kan het hof niet vaststellen of over en weer nog een verrekening moet plaatsvinden van de betaalde kosten van de huishouding.

## Beslissing

Het hof wijst zowel het verzoek van de vrouw (tot betaling van een bedrag aan haar van € 31.052) als het verzoek van de man (tot betaling van een bedrag aan hem van € 28.437,24) ter verdeling van de banksaldi af.

---

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 22-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2023:2185

**Zaaknummer:** 200.293.992/01

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Moeder staat onder bewind en heeft van het geld van de Kindregeling Toeslagenaffaire huur betaald. Zij moet het ontvangen geld op een rekening met BEM-clausule op naam van haar afzonderlijke minderjarige kinderen storten.***

### **Feiten en omstandigheden**

Moeder oefent het ouderlijk gezag uit over haar vier minderjarige kinderen. Zij staat onder bewind vanwege een lichamelijke of geestelijke toestand. De bewindvoerder heeft bij de kantonrechter gemeld dat moeder een uitbetaling heeft ontvangen op basis van de Kindregeling Toeslagenaffaire. De bewindvoerder heeft geconstateerd dat de moeder geld heeft opgenomen van een bankrekening van een van de minderjarigen en de huur heeft betaald.

### **Verzoek**

De griffier heeft de moeder verzocht om een formulier te ondertekenen en in te sturen zodat de kantonrechter een BEM-verklaring kan afgeven voor de bankrekeningen van de kinderen. De moeder heeft het formulier niet retour gestuurd en ook anderszins niet gereageerd.

### **Beoordeling en motivering**

Op grond van artikel 1:344 lid 2 BW kan de kantonrechter aanwijzingen geven over de wijze waarop spaarbankboekjes en gelden van de minderjarigen moeten worden bewaard.

Het geld van de Kindregeling Toeslagenaffaire is bedoeld voor de minderjarigen en moet dus ook op afzonderlijke rekeningen van de minderjarigen gestort worden. De kantonrechter is van oordeel dat het in het belang van de minderjarigen is om aan de moeder een aanwijzing te geven, inhoudende dat het ontvangen geld op een rekening met een zogenoemde BEM-clausule op naam van de afzonderlijke minderjarigen moet worden gestort. Door de BEM-clausule wordt het op die rekening gestorte bedrag geblokkeerd tot het moment waarop de minderjarigen meerderjarig worden. Tijdens de minderjarigheid kan het bedrag alleen met toestemming van de kantonrechter worden opgenomen. Volgt de moeder deze aanwijzing niet op, dan zal de kantonrechter een bewind instellen over de bedragen.

## **Beslissing**

De kantonrechter geeft een aanwijzing om het ontvangen bedrag op een rekening met een BEM-clausule op naam van de afzonderlijke minderjarigen te storten en bepaalt dat de moeder aan de kantonrechter kopieën van deze rekeningen moet toezenden waaruit blijkt dat de rekeningen zijn voorzien van de BEM-clausule en waaruit het bedrag blijkt dat daarop is gestort in het kader van de Kindregeling Toeslagenaffaire.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 13-09-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2023:8519

**Zaaknummer:** 10700560 VZ VERZ 23-8860, 10700582 VZ23-8861, 10700585 VZ23-8862, 10700595 VZ23-8863

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Na jaren zonder contact wil vader een actieve rol gaan spelen in het leven van de minderjarige. Het hof acht statusvoorlichting en contactopbouw in het belang van de minderjarige. Anders dan de rechtbank ziet het hof echter geen aanleiding om het gezamenlijk gezag in stand te houden en belast de moeder met het eenhoofdig gezag.***

### **Feiten en omstandigheden**

De moeder en de vader zijn de ouders van een minderjarige geboren in 2018. De vader heeft de minderjarige erkend en de ouders oefenen gezamenlijk het gezag uit. De minderjarige woont bij de moeder. Zij is ondertussen gehuwd met een nieuwe partner en heeft twee dochters uit dit huwelijk. De vader heeft de minderjarige al jaren niet gezien. Moeder heeft bij de rechtbank het eenhoofdig gezag verzocht. Vader verzocht een zorgregeling vast te stellen met de minderjarige. De rechtbank heeft het verzoek van de moeder afgewezen en daarnaast bepaald dat partijen zich dienden te wenden tot de gemeente om te werken aan statusvoorlichting van de minderjarige en contactherstel met de vader. In hoger beroep verzoekt de moeder vernietiging van de bestreden beschikking en haar inleidende verzoek strekkende tot de verkrijging van het eenhoofdig gezag over de minderjarige alsnog toe te wijzen en het verzoek van vader tot vaststelling van een zorg- en contactregeling alsnog af te wijzen.

### **Beoordeling en motivering**

#### *Contactregeling en statusvoorlichting*

De moeder is van mening dat contact tussen de vader en de minderjarige niet in het belang is van de minderjarige en dat statusvoorlichting op dit moment ook niet in haar belang is. Daartoe voert ze verschillende argumenten aan. De vader verzoekt de beschikking te bekrachtigen. Hij geeft aan graag betrokken te willen zijn bij het leven van de minderjarige en is bereid om dit voorzichtig op te bouwen. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft geadviseerd om de bestreden beschikking te bekrachtigen en merkt daarbij op dat het

belangrijk is dat statusvoorlichting plaatsvindt.

Het hof is met de raad van oordeel dat het belang van de minderjarige vergt dat zij voor haar identiteitsontwikkeling weet wie de vader is van wie zij afstamt en dat zij de kans krijgt om contact met hem op te bouwen. Dit moet zorgvuldig en onder begeleiding gebeuren. Dat de minderjarige de statusvoorlichting niet aan zou kunnen is niet gebleken. Wachten totdat zij (veel) ouder is, zoals de moeder wenst, zal het naar verwachting juist moeilijker maken voor haar om dat nieuws te begrijpen en verwerken. Daarnaast kan door de hulpverlening gekeken worden naar wat de minderjarige aankan en hoe de statusvoorlichting (en vervolgens de contactopbouw) het beste vormgegeven kan worden.

#### *Gezag*

De moeder is van mening dat de rechtbank ten onrechte haar verzoek om haar met het eenhoofdig gezag te belasten heeft afgewezen. Zij stelt dat de basis voor gezamenlijk gezag ontbreekt: er is geen enkel contact tussen ouders, de vader wil geen papier tekenen en hij geeft geen toestemming voor belangrijke zaken. De vader wil betrokken blijven bij de minderjarige ook in het kader van het gezag. Hij verwacht dat het geven van toestemming voor beslissingen nu beter zal gaan omdat hij zicht heeft op contact met de minderjarige. De raad heeft het hof geadviseerd de bestreden beschikking te bekrachtigen op dit punt. Hoewel de basis voor gezamenlijk gezag ontbreekt, vreest de raad dat als de moeder met het eenhoofdig gezag wordt belast alle deuren voor de vader dichtgaan bij de moeder.

Het hof is van oordeel dat gebleken is dat de belangen van de minderjarige worden geschaad door het gezamenlijk gezag. De ouders communiceren al lange tijd niet met elkaar en zij zijn op geen enkele manier in staat om gezamenlijk te overleggen over de minderjarige. Gebleken is dat beslissingen die moeten worden genomen moeizaam tot stand komen en vertraging oplopen omdat de vader niet tijdig toestemming geeft, dit doet afbreuk aan het belang van de minderjarige. Het hof verwacht niet dat de verhoudingen tussen de ouders op korte termijn voldoende zullen verbeteren. Uit jurisprudentie van de Hoge Raad volgt dat de rechter toch gezamenlijk gezag kan toekennen aan beide ouders of dat kan handhaven, ook al raakt het kind daardoor klem of verloren tussen hen. Dat kan aan de orde zijn als eenhoofdig gezag ertoe leidt dat de andere ouder naar verwachting uit het leven van het kind zal worden geweerd. Het hof ziet in deze zaak geen aanleiding om op die grond het gezamenlijk gezag in stand te houden, omdat op dit moment bij het hof die verwachting niet bestaat. De bestreden beschikking ten aanzien van de statusvoorlichting (en het daarna onder begeleiding opbouwen van contact) wordt bekrachtigd. Dat de vader niet langer met het gezag is bekleed doet hier niet aan af. Uit het voorgaande volgt dat het hof de bestreden beschikking op dit punt zal vernietigen en het verzoek van de moeder haar te belasten met het eenhoofdig gezag

over de minderjarige zal toewijzen.

### **Conclusie**

Het hof vernietigt de beschikking voor zover daarbij het verzoek van de moeder om haar met het eenhoofdig gezag te belasten is afgewezen en, in zoverre opnieuw rechtdoende, beëindigt het gezamenlijk gezag van de ouders en belast de moeder met het eenhoofdig gezag over de minderjarige. Het hof bekrachtigt de beschikking voor het overige, te weten dat partijen zich dienen te wenden tot de gemeente om te werken aan statusvoorlichting van de minderjarige en contactherstel met de vader.

---

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 29-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2023:2203

**Zaaknummer:** 200.325.294/01

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***De man heeft een vordering op de vrouw uit hoofde van geldlening. Kan de vrouw deze vordering verrekenen met een tegenvordering wegens niet-betaalde partneralimentatie? Ja, er is geen sprake van een afwijkende overeenstemming over de partneralimentatie en het hof ziet geen grond om de vrouw haar vordering te ontzeggen.***

### **Feiten en omstandigheden**

De vrouw en de man zijn met elkaar gehuwd geweest en in 2005 gescheiden. In het echtscheidingsconvenant hebben partijen afspraken gemaakt over de vermogensrechtelijke gevolgen van de echtscheiding. Daarin zijn zij overeengekomen dat de man kinderalimentatie en partneralimentatie aan de vrouw betaalt. Ook zijn ze overeengekomen dat de vrouw door de verdeling een bedrag verschuldigd is aan de man en dat de vrouw voor dit bedrag bekend een geldlening schuldig te zijn aan de man. De geldlening is aangegaan tot september 2017. De man heeft tot en met oktober 2017 partneralimentatie betaald. De man heeft de vrouw verschillende keren aangemaand het geleende bedrag terug te betalen. De advocaat van de vrouw heeft in januari 2018 aan de man een verrekeningsverklaring toegezonden, waarin de vrouw zich beroept op de verrekening van de geldlening met de te weinig betaalde partneralimentatie.

De man heeft in de onderhavige procedure gevorderd de vrouw te veroordelen tot betaling van de geldlening. De vrouw heeft verweer gevoerd en gevorderd te verklaren in recht dat zij van de man geld te vorderen heeft vanwege de te weinig betaalde partneralimentatie. Bij het bestreden vonnis heeft de rechtbank de vrouw veroordeeld tot betaling van de geldlening. In hoger beroep heeft de vrouw een grief aangevoerd tegen het oordeel van de rechtbank dat haar geen beroep op verrekening toekwam.

### **Beoordeling en motivering**

De vrouw beroept zich erop dat zij een vordering heeft op de man omdat de man de afspraken in het convenant over de partneralimentatie niet is nagekomen. Een deel van haar vordering wil ze verrekenen met haar schuld aan de man uit hoofde van geldlening, voor het restant

heeft zij een reconventionele vordering ingesteld. De man betwist niet dat hij partneralimentatie moet betalen, maar beroept zich erop dat er tussen partijen overeenstemming over bestond dat hij niet hoefde te betalen.

Het hof volgt hem, evenals de rechtbank, daarin niet. Het convenant laat ruimte om bij wijziging van inkomen in onderling overleg tot andere afspraken over de alimentatie te komen. Na een inkomenswijziging van de vrouw zijn partijen ook daadwerkelijk in onderhandeling getreden over een verlaging van de partneralimentatie. De vrouw heeft zich daarbij steeds op het standpunt gesteld dat zij alleen instemt met een stapsgewijze afbouw van de partneralimentatie als de man instemt met haar voorstellen tot stapsgewijze verhoging van de kinderalimentatie. De man heeft niet ingestemd met de voorwaarde van de vrouw. De kinderalimentatie is hij vervolgens gewoon blijven betalen, maar de partneralimentatie heeft hij geleidelijk afgebouwd naar nihil. Gezien de stellingname van de vrouw mocht de man er niet op vertrouwen dat zij daarmee akkoord ging. Het moest de man, gelet op de verrekeningsverklaring, duidelijk zijn dat de vrouw nog steeds aanspraak maakte op de niet-betaalde partneralimentatie. Er is geen sprake van een afwijkende overeenstemming over de partneralimentatie.

Dit betekent dat de afspraken in het convenant nog steeds gelden en dat de vrouw een vordering heeft op de man voor de niet-betaalde partneralimentatie. Het hof herinnert eraan, dat de rechtbank al (onbestreden) heeft overwogen dat de mogelijkheid bestaat dat in deze huidige stand van zaken nog wijziging komt door een verzoek van de man tot verlaging van de partneralimentatie. Het hof ziet echter thans geen grond om de vrouw haar vordering te ontzeggen. Dit temeer niet nu niet is gebleken dat de man ook voornemens is binnen afzienbare termijn een dergelijke procedure aanhangig te maken. Het hof zal het beroep van de vrouw op verrekening daarom toewijzen.

## **Conclusie**

Het hof vernietigt het vonnis van de rechtbank en opnieuw rechtdoende: verklaart voor recht dat de vrouw de vordering van de man uit hoofde van de geldlening tot dat bedrag kan verrekenen met haar vordering op de man vanwege te weinig betaalde partneralimentatie en veroordeelt de man om de rest van de te weinig betaalde partneralimentatie aan de vrouw te voldoen.

---

**Instantie:** Gerechtshof 's-Hertogenbosch

**Datum uitspraak:** 19-09-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHSHE:2023:2975

**Zaaknummer:** 200.305.753\_01

**Wetsartikelen:**